

UNIwersYTET
IM. ADAMA MICKIEWICZA
W POZNANIU

Lektorat słowiańskiego nowożytnego języka regionu Sylabus zajęć

Informacje podstawowe

Kierunek studiów Bałkanistyka Specjalność - Jednostka organizacyjna Wydział Filologii Polskiej i Klasycznej Poziom studiów studia drugiego stopnia Forma studiów studia stacjonarne Profil studiów profil ogólnoakademicki		Cykl dydaktyczny 2024/25 Kod zajęć 03BAKS.2FJO.05208.24 Języki wykładowe polski Obligatoryjność Obowiązkowy Blok zajęciowy Języki obce
Koordynator zajęć	Krum Krumov	
Prowadzący zajęcia	Krum Krumov	
Okres Semestr 1	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Lektorat: 45, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 4
Okres Semestr 2	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Lektorat: 45, Egzamin	Liczba punktów ECTS 6
Okres Semestr 3	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Lektorat: 45, Zaliczenie z oceną	Liczba punktów ECTS 6
Okres Semestr 4	Forma zajęć / liczba godzin / forma zaliczenia • Lektorat: 30, Egzamin	Liczba punktów ECTS 4

Cele kształcenia dla zajęć

Kod	Cel
C1	Praktyczna nauka słowiańskiego języka regionu (bułgarskiego, serbskiego, macedońskiego) z elementami wiedzy o kulturze regionu.
C2	Opanowanie zintegrowanej umiejętności rozumienia ze słuchu, pisania, czytania i mówienia w słowiańskim nowożytnym języku regionu (bułgarskim, serbskim, macedońskim) docelowo na poziomie B2+.
C3	Poznanie (w sposób pogłębiony) systemu gramatycznego wskazanego języka i opanowanie słownictwa właściwego dla tego poziomu.
C4	Kształtowanie umiejętności pogłębionej konwersacji i tworzenia wypowiedzi pisemnych w słowiańskim nowożytnym języku regionu (bułgarskim, serbskim, macedońskim).

Wymagania wstępne

Biegłość językowa na poziomie B1 (min. A2) zgodnie ze skalą Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, zwłaszcza znajomość zasad gramatycznych i leksyki koniecznych do osiągnięcia biegłości na poziomie B2+ oraz umiejętność porozumiewania się za pomocą form użytkowych pisemnych i ustnych.

Efekty uczenia się dla zajęć

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
Wiedzy - Student/ka:			
W1	zyskuje pogłębioną merytoryczną wiedzę w zakresie praktycznej nauki słowiańskiego języka regionu (bułgarskiego, serbskiego, macedońskiego); przyswaja zasady poprawnego posługiwania się tym językiem w praktyce komunikacyjnej.	BAK_K2_W03	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
W2	w sposób pogłębiony zna zasady systemu fonetycznego słowiańskiego języka regionu (bułgarskiego, serbskiego, macedońskiego) oraz potrafi je praktycznie zastosować w mowie i piśmie; opanowuje zasady, według których zachodzą zaawansowane procesy fonetyczne i potrafi je rozpoznawać w tekście.	BAK_K2_W03	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
W3	zna na poziomie pogłębionym funkcjonowanie poszczególnych zjawisk i procesów gramatyczno-leksykalnych, rozpoznaje je w tekście i stosuje je samodzielnie; zna i potrafi użytkować zasady zaawansowanej deklinacji rzeczowników i przymiotników, koniugacji czasowników oraz użycia liczebników.	BAK_K2_W03	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
W4	zna zasady funkcjonowania składni słowiańskiego języka regionu (bułgarskiego, serbskiego, macedońskiego) oraz nietypowe konstrukcje czasownikowe; w sposób pogłębiony rozpoznaje komunikacyjną funkcję zdań, potrafi tworzyć rozbudowane zdania złożone, rozumiejąc zasady funkcjonowania zdań wtrąconych oraz mowy zależnej i niezależnej.	BAK_K2_W03	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
Umiejętności - Student/ka:			

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
U1	rozumie złożone teksty prasowe, faktograficzne i literackie i potrafi rozróżnić ich styl; potrafi ze zrozumieniem czytać artykuły specjalistyczne i naukowe; wyszukuje przydatne informacje w tekstach źródłowych, dotyczących jego dziedziny studiów, odszukuje główną myśl całego tekstu i poszczególnych akapitów; krytycznie analizuje oraz interpretuje przedstawione fakty i opinie.	BAK_K2_U07	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
U2	potrafi streścić pisemnie informacje, opinie i argumenty autora zawarte w tekście źródłowym, parafrazując jego myśli; umie wypowiedzieć się na skomplikowany temat w formie listu, eseju lub sprawozdania, swoje myśli wyraża w sposób ustrukturyzowany, podkreślając najważniejsze dla niego sprawy.	BAK_K2_U07	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
U3	potrafi streścić ustnie informacje, opinie i argumenty autora, zawarte w tekście; potrafi parafrazować tekst oryginalny; bez większego trudu formułuje wnioski i opinie, włączając podtematy, rozwijać poszczególne punkty i kończyć wypowiedź odpowiednią konkluzją.	BAK_K2_U07	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
U4	identyfikuje główne i poboczne tematy wykładów, debat, dyskusji; odnosi się do przedstawionych treści, dokonuje analizy usłyszanego tekstu; rozumie dłuższe, rozwinięte i bardziej rozbudowane wypowiedzi na różne tematy (nawet nieznajdujące się w centrum jego zainteresowań), bez większego wysiłku dokonuje percepcji tekstów kultury regionu - bułgarskich, serbskich lub macedońskich (programy TV i filmy).	BAK_K2_U07	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
U5	potrafi wziąć udział w dyskusji lub debacie, przedstawiając własne argumenty i opinie, zadając pytania; polemizuje z argumentami innych rozmówców; potrafi wyrażać się płynnie; umie używać języka dla celów towarzyskich i zawodowych; potrafi formułować myśli i opinie; prawidłowo korzysta z zasobów frazeologicznych słowiańskiego języka regionu (bułgarskiego, serbskiego, macedońskiego).	BAK_K2_U07	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
U6	potrafi i rozumie potrzebę samodzielnego zdobywania informacji o realiach społecznych i kulturowych obszaru słowiańskiego języka regionu (bułgarskiego, serbskiego, macedońskiego), zna jego historię, mentalność i zwyczaje obywateli oraz zdobywa podstawową wiedzę na temat bieżącej polityki; zna i potrafi korzystać z wszelkich (tradycyjnych i elektronicznych) dostępnych źródeł informacji.	BAK_K2_U07	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
Kompetencje społecznych - Student/ka:			
K1	dzięki znajomości słowiańskiego języka regionu (bułgarskiego, serbskiego, macedońskiego), jest przygotowany do podejmowania działań na rzecz poszanowania dziedzictwa kulturowego Bałkanów.	BAK_K2_K01, BAK_K2_K03	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne
K2	dzięki znajomości słowiańskiego języka regionu (bułgarskiego, serbskiego, macedońskiego), jest przygotowany do budowania i podtrzymywania kontaktów interpersonalnych z przedstawicielami innych kultur.	BAK_K2_K01, BAK_K2_K02	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne

Kod	Efekty uczenia się dla zajęć w zakresie	Efekty uczenia się dla kierunku	Metody weryfikacji osiągnięcia efektów uczenia się dla zajęć
K3	dzięki znajomości słowiańskiego języka regionu (bułgarskiego, serbskiego, macedońskiego), jest przygotowany do uczestniczenia w międzynarodowym życiu kulturalnym i społecznym.	BAK_K2_K02, BAK_K2_K05	Egzamin pisemny, Egzamin ustny, Kolokwium pisemne

Treści programowe dla zajęć

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
1.	Semestr 1: - Pogłębione informacje o deklinacji rzeczowników, przymiotników, zaimków i liczebników, o koniugacji czasowników oraz o częściach nieodmiennych w nowożytnym słowiańskim języku regionu (bułgarskim, serbskim, macedońskim); ćwiczenia gramatyczne i praktyczne zastosowanie wiedzy. - Pogłębiona charakterystyka dotycząca obszarów tematycznych z zakresu relacji wewnątrzrodzinnych i międzyludzkich, gastronomii, mody, sportu, zainteresowań i produktywnego spędzania wolnego czasu, wizyty u lekarza, zwiedzania instytucji kultury, pracy zawodowej itp. - Słowiański język regionu (bułgarski, serbski, macedoński) na przestrzeni dziejów (kontekst historyczny, socjologiczny, kulturowy i lingwistyczny). Przegląd najważniejszych słowników, podręczników ortograficznych, czasopism o języku. - Słowiański język regionu (bułgarski, serbski lub macedoński) we współczesnym wymiarze lokalnym i globalnym, slang i internacjonalizmy. - Historia i mit, najważniejsze mityczne i historyczne postaci i wydarzenia na terenie słowiańskiego języka nowożytnego (bułgarskiego, serbskiego, macedońskiego) i Polsce (porównanie). Najważniejsze mity współczesności, mit i literatura/kultura. - Kinematografia i teatr na terenie słowiańskiego języka regionu (bułgarskiego, serbskiego, macedońskiego), najważniejsze festiwale filmowe i teatralne. Interpretacja i analiza obejrzanego przez studentów wybranego filmu fabularnego lub dokumentalnego albo nagrania spektaklu teatralnego. Ćwiczenie pisania abstraktu lub streszczenia wybranego tekstu kultury. - Sposoby funkcjonowania literatury i sztuki w świecie współczesnym - literatura i sztuka w różnych mediach elektronicznych („nowe media”). Literatura i sztuka wysoka i niska. Interpretacja i analiza przeczytanych przez studentów wybranych utworów literackich. Ćwiczenie pisania abstraktu lub streszczenia wybranego tekstu kultury.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, U5, U6, K1, K2, K3	Lektorat

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
2.	Semestr 2: - Pogłębione informacje o deklinacji rzeczowników, przymiotników, zaimków i liczebników, o koniugacji czasowników oraz o częściach nieodmiennych w nowożytnym słowiańskim języku regionu (bułgarskim, serbskim, macedońskim). Ćwiczenia gramatyczne i praktyczne zastosowanie wiedzy (kontynuacja). - Wpływ reklamy na współczesnego człowieka, znaczenie haseł reklamowych i ich pisanie. Słownictwo związane z marketingiem, reklamą. Analiza języka reklam na przykładzie autentycznych wypowiedzi realizowanych w słowiańskim języku regionu (bułgarskim, serbskim, macedońskim). Lektura tekstu dotyczącego społeczeństwa konsumpcyjnego i gospodarki rynkowej. Dyskusja na temat roli znaków firmowych. - Poszerzony opis instytucji kultury oraz wydarzeń artystycznych, dzieł artystyczno-literackich wraz z zapoznaniem się z wyborem oryginalnych tekstów kultury obszarze użytkowania słowiańskiego języka regionu (bułgarskiego, serbskiego, macedońskiego). Porównanie dwóch różnych mediów artystycznych (literatura / film). Pogłębianie wiedzy na temat podstawowych kategorii narracyjnych w dziełach sztuki i na temat funkcji stylistycznych środków wyrazu w literaturze i filmie. - Europa i świat we współczesnym układzie geopolitycznym i ekonomicznym. Analiza wypowiedzi dotyczącej współczesnej sytuacji geopolitycznej i ekonomicznej. Dyskusja nad wybranym problemem. - Charakterystyka ustroju politycznego na terenie słowiańskiego języka regionu (bułgarskiego, serbskiego, macedońskiego) partie polityczne, rząd i opozycja, system wyborczy. Demokracja jako forma ustrojowa charakteryzująca społeczeństwa europejskiego kręgu kulturowego. Dyskusja nad wybraną kwestią dotyczącą życia społeczno-politycznego. - Interpretacja i analiza obejrzanego przez studentów wybranego filmu fabularnego lub dokumentalnego albo nagrania spektaklu teatralnego. Ćwiczenie pisania abstraktu lub streszczenia wybranego tekstu kultury. - Interpretacja i analiza przeczytanych przez studentów wybranych utworów literackich. Ćwiczenie pisania abstraktu lub streszczenia wybranego tekstu kultury.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, U5, U6, K1, K2, K3	Lektorat

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
3.	Semestr 3: - Pogłębione informacje o deklinacji rzeczowników, przymiotników, zaimków i liczebników, o koniugacji czasowników oraz o częściach nieodmiennych w nowożytnym słowiańskim języku regionu (bułgarskim, serbskim, macedońskim). Ćwiczenia gramatyczne i praktyczne zastosowanie wiedzy (kontynuacja). - Uprzedzenia i stereotypy, rola historii w kształtowaniu i obalaniu stereotypów i uprzedzeń; uprzedzenia dotyczące Innych – osoby starsze, mniejszości etniczne, seksualne, religijne. Stereotypy jako narzędzie dyskryminacji, wykluczenia; tolerancja. - Uczucia, wzorce społeczne i kulturowe a wyrażanie uczuć; rola uczuć w życiu współczesnego człowieka. Analiza tekstu dotyczącego uczuciowości współczesnej. - Medycyna i wiedza dotycząca zdrowia, medycyna naukowa i alternatywna. Problemy etyczne związane z rozwojem nauk medycznych. Ludzie chorzy i niepełnosprawni jako Inni. Rozbudowanie zasobu słów w związku z terminologią medyczną. - Przestępczość i terroryzm – problemy współczesnych zagrożeń. Lektura tekstu dotyczącego wybranej kwestii związanej z przestępczością i terroryzmem, dyskusja nad wybranym problemem. - Interpretacja i analiza obejrzanego przez studentów wybranego filmu fabularnego lub dokumentalnego albo nagrania spektaklu teatralnego. Ćwiczenie pisania abstraktu lub streszczenia wybranego tekstu kultury. - Interpretacja i analiza przeczytanych przez studentów wybranych utworów literackich. Ćwiczenie pisania abstraktu lub streszczenia wybranego tekstu kultury.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, U5, U6, K1, K2, K3	Lektorat

Lp.	Treści programowe dla zajęć	Efekty uczenia się dla zajęć	Formy zajęć
4.	Semestr 4: - Pogłębione informacje o deklinacji rzeczowników, przymiotników, zaimków i liczebników, o koniugacji czasowników oraz o częściach nieodmiennych w nowożytnym słowiańskim języku regionu (bułgarskim, serbskim, macedońskim). Ćwiczenia gramatyczne i praktyczne zastosowanie wiedzy (kontynuacja). - Słownictwo specjalistyczne z dziedziny literaturoznawstwa i językoznawstwa. Lektura krótkich tekstów z zakresu lingwistyki, teorii literatury lub krytyki literatury pięknej. Ćwiczenie budowania poprawnej wypowiedzi z danego zakresu. Pisanie krótkich tekstów z wymienionych dziedzin, z uwzględnieniem stosowania terminologii specjalistycznej i wariantów stylistycznych. - Słownictwo specjalistyczne z dziedziny kulturoznawstwa i nauk historycznych. Lektura krótkich tekstów kultury lub historycznych tekstów źródłowych. Ćwiczenie budowania poprawnej wypowiedzi z danego zakresu. Pisanie krótkich tekstów z wymienionych dziedzin, z uwzględnieniem stosowania terminologii specjalistycznej i wariantów stylistycznych. - Słownictwo specjalistyczne z dziedziny ekonomii i geografii społeczno-ekonomicznej (turystyki). Lektura krótkich tekstów z zakresu mikro- i makroekonomii lub turystyki przyrodniczej, krajoznawczej czy kulturowej. Ćwiczenie budowania poprawnej wypowiedzi z danego zakresu. Pisanie krótkich tekstów z wymienionych dziedzin, z uwzględnieniem stosowania terminologii specjalistycznej i wariantów stylistycznych. - Interpretacja i analiza obejrzanego przez studentów wybranego filmu fabularnego lub dokumentalnego albo nagrania spektaklu teatralnego. Ćwiczenie pisania abstraktu lub streszczenia wybranego tekstu kultury. - Interpretacja i analiza przeczytanych przez studentów wybranych utworów literackich. Ćwiczenie pisania abstraktu lub streszczenia wybranego tekstu kultury. - Ćwiczenie pisania abstraktu pracy magisterskiej lub streszczenia innej pracy naukowej (artykułu, monografii). Ćwiczenie redagowania i korekty tekstu.	W1, W2, W3, W4, U1, U2, U3, U4, U5, U6, K1, K2, K3	Lektorat

Informacje dodatkowe

Semestr 1

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Lektorat	Dyskusja, Praca z tekstem, Gra dydaktyczna/symulacyjna, Demonstracje dźwiękowe i/lub video, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Lektorat	Zaliczenie kolokwium; obecność; aktywne uczestnictwo w zajęciach.

Semestr 2

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Lektorat	Dyskusja, Praca z tekstem, Gra dydaktyczna/symulacyjna, Demonstracje dźwiękowe i/lub video, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Lektorat	Pozytywna ocena z egzaminu; obecność; aktywne uczestnictwo w zajęciach.

Semestr 3

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Lektorat	Dyskusja, Praca z tekstem, Gra dydaktyczna/symulacyjna, Demonstracje dźwiękowe i/lub video, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Lektorat	Zaliczenie kolokwium; obecność; aktywne uczestnictwo w zajęciach.

Semestr 4

Forma zajęć	Metody i formy prowadzenia zajęć
Lektorat	Dyskusja, Praca z tekstem, Gra dydaktyczna/symulacyjna, Demonstracje dźwiękowe i/lub video, Praca w grupach

Forma zajęć	Warunki zaliczenia zajęć
Lektorat	Pozytywna ocena z egzaminu; obecność; aktywne uczestnictwo w zajęciach.

Literatura

Obowiązkowa

1. P. Трајкоска, Македонски без мака, УКИМ, Скопје 2006.
2. В. Ајдиновска-Папазовска, Добродојдовте на македонски јазик , РИ, Скопје 2000.
3. Christina E. Kramer, Macedonian for beginning and intermediate students, Press, England 1999.
4. Б. Конески, Граматика на македонскиот литературен јазик, Просветно дело, Скопје 1976.

Dodatkowa

1. Б. Видоески, З. Тополињска, В. Пјанка, Македонско – полски и полски – македонски речник, Варшава – Скопје 1990.

Nakład pracy studenta i punkty ECTS

Semestr 1

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Lektorat	45
Przygotowanie do zajęć	20
Przygotowanie do zaliczenia	20
Czytanie wskazanej literatury	35
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 120
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 2

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Lektorat	45
Przygotowanie do zajęć	35
Czytanie wskazanej literatury	40
Przygotowanie do egzaminu	60
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 180
Liczba punktów ECTS	ECTS 6

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 3

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Lektorat	45
Przygotowanie do zajęć	35
Czytanie wskazanej literatury	45
Przygotowanie do zaliczenia	45

Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 170
Liczba punktów ECTS	ECTS 6

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Semestr 4

Rodzaje zajęć studenta	Średnia liczba godzin* przeznaczonych na zrealizowane rodzaje zajęć
Lektorat	30
Przygotowanie do zajęć	20
Czytanie wskazanej literatury	20
Przygotowanie do egzaminu	50
Łączny nakład pracy studenta	Liczba godzin 120
Liczba punktów ECTS	ECTS 4

* godzina (lekcyjna) oznacza 45 minut

Efekty uczenia się dla kierunku

Kod	Treść
BAK_K2_K01	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do krytycznej i wielowymiarowej oceny zdobywanej wiedzy, stosowanej w pracy zawodowej i życiu społecznym
BAK_K2_K02	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do osadzonego na usystematyzowanej wiedzy i pogłębionych umiejętnościach bałkanistycznych odpowiedzialnego prowadzenia dialogu międzykulturowego, a także zasięgania opinii ekspertów w przypadku trudności z samodzielnym rozwiązywaniem problemów
BAK_K2_K03	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do bazującego na rzetelnej wiedzy inicjowania i podejmowania odpowiedzialnych działań na rzecz poszanowania tradycji literackiej i dziedzictwa kulturowego Bałkanów oraz popularyzowania roli krajów bałkańskich w kształtowaniu i wzbogacaniu kulturowego i literackiego oblicza Europy i świata
BAK_K2_K05	Absolwent/ka jest gotów/gotowa do zaangażowanego uczestnictwa w lokalnym, krajowym i międzynarodowym życiu kulturalnym i społecznym oraz myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy
BAK_K2_U07	Absolwent/ka potrafi posługiwać się jednym ze słowiańskich języków regionu na poziomie sprawności językowej B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego oraz w tym języku stosować terminologię specjalistyczną z zakresu literaturoznawstwa, historii, nauk o kulturze i religii oraz językoznawstwa
BAK_K2_W03	Absolwent/ka zna i rozumie w stopniu pogłębionym specyfikę krajów słowiańskich i niesłowiańskich Półwyspu Bałkańskiego, ich zróżnicowaną strukturę etniczną, historię, współczesność, a także wzajemne stosunki polityczne i społeczne oraz ich odzwierciedlenie w reprezentacjach literackich i kulturowych